

FIȘA DISCIPLINEI

1. Datele despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	de Filosofie în limba maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Calificarea	Teorie critică și studii multiculturale

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Problema multiculturalismului și a minorităților naționale						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Demeter M. Attila						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Demeter M. Attila						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6. Modul de evaluare	Ex.	2.7 Tipul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Numărul de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					36
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					36
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					36
Tutoriat					30
Examinări					6
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual		144 conv.			
3.8 Total ore pe semestru		36 fiz./180 conv.			
3.9 Numărul de credite		7			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 De curriculum	•
4.2 De competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 Condiții legate de activitatea desfășurată la curs	• Participarea la cursuri este obligatorie în proporție de 70%.
5.2 Condiții legate de activitatea desfășurată la seminar	• Participarea la seminarii este obligatorie în proporție de 70%

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură • C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane. • C6 Medierea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente • CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea realității/proceselor sociale, politice, economice prin interogarea și clarificarea asumpțiilor și principiilor care le justifică • Examinarea critică și constructivă a conceptelor și viziunilor (abordărilor) din politică • Combinarea informațiilor pentru a formula reguli generale sau concluzii referitoare la problemele umane (raționament abductiv și inductiv) • Reflecția critică și constructivă asupra modalităților de construire și de aplicare a ipotezelor filosofice referitoare la existența umană • Identificarea, înțelegerea și respectarea valorilor, opiniilor, nevoilor, sentimentelor altor persoane sau culturi • Aplicarea tehnicilor de rezolvare a problemelor interumane și interculturale (gestionarea situațiilor de criză, negocierea și medierea conflictelor, justificare, consiliere etică și filosofică)
7.2 Obiectivele specifice ale disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivul disciplinei este să familiarizeze studenții cu acele propuneri referitoare la soluții instituționale (drepturi colective etc.), care tratează problema minorităților naționale în contextul statului național. • Cursul are ca obiectiv de a sensibiliza studenții față de dubla calitate a identității politice ale persoanelor ce aparțin unor minorități etnice, și de a dezvolta capacitatea lor de a regândi premisele individualiste ale gândirii liberale, viziunea liberală asupra societății.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Aspecte metodologice ale cercetării naționalismului	Prelegere	
Geneza ideii de națiune în secolul al 18-lea	Prelegere	
Nașterea modelului de stat național în timpul revoluției franceze	Prelegere, interpretare de text	
Problema naționalităților în tradiția intelectuală a liberalismului maghiar: viziunea lui Eötvös József	Prelegere	

Legea din 1868 privind naționalitățile	Prelegere, interpretare de text	
Problema minorităților naționale în opera lui Balogh Artúr	Prelegere	
Problema multiculturalismului în filosofia contemporană anglo-saxonă: politici ale identității, drepturi pozitive, discriminare pozitivă	Prelegere, interpretare de text	
Problema minorităților naționale în filosofia contemporană anglo-saxonă	Prelegere, dezbateri	
Problema comunităților imigrante în filosofia contemporană anglo-saxonă	Prelegere, dezbateri	
Abordarea problemei minorităților naționale în UE: diferite strategii	Prelegere	
Eșecul strategiei bazate pe ideea autonomiei teritoriale	Prelegere	
Norme și standarde minimale referitoare la minoritățile naționale în UE	Prelegere	

Bibliografie

- Berlin, Isaiah: A meghajlított vessző. A nacionalizmus kialakulásáról, in: Uő.: Az emberiség göcsörtös fája, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1996, 327-357.
- Berlin, Isaiah: A nacionalizmus. Valaha elhanyagolták, ma hatalmas úr, in: Ludassy Mária (szerk.): Az angolszász liberalizmus klasszikusai II., Atlantisz Kiadó, Budapest, 1992, 213-244.
- Bibó István: A kelet-európai kisállamok nyomorúsága, in: Uő.: Válogatott tanulmányok II., Magvető Kiadó, Budapest, 1986, 185-266.
- Bibó István: Az európai egyensúlyról és békéről, in: Uő.: Válogatott tanulmányok I., Magvető Kiadó, Budapest, 1986, 295-635.
- Demeter M. Attila: Korunk politikai filozófiája, Editura Pro Philosophia – Editura Egyetemi Műhely, Kolozsvár, 2018.
- Demeter M. Attila: Politikai nemzet versus nemzetiség – 1848, 1861, 1868, in: Hörcher Ferenc – Lajtai Mátyás – Mester Béla (szerk.): Nemzet, faj, kultúra a hosszú 19. században Magyarországon és Európában, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet, Budapest, 2016, 238-259.
- Demeter M. Attila: Az 1868-as nemzetiségi törvény országgyűlési vitája, Székelyföld, 2013/12, 83-110.
- Demeter M. Attila: Balogh Artúr és a kisebbségi jogok liberális igazolása, Acta Universitatis – Legal Studies, 2016/2, 161-169.
- Fábián Gyula – Ötvös Patrícia: Kisebbségi jog II., Komp-Press, Kolozsvár, 2003.
- Fukuyama, Francis: Identity, Immigration and Democracy, in: Journal of Democracy, 2006, vol. 17, no. 2, 5-20.
- Habermas, Jürgen: Struggles for Recognition in the Democratic Constitutional State, in: Amy Gutmann (ed.): Multiculturalism, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1994, [1992], 107-148.
- Habermas, Jürgen: Citizenship and National Identity: Some Reflections on the Future of Europe, in: Praxis International, 1992, vol. 20, 1-19.
- Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus, Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Kántor Zoltán (szerk.): Nacionalizmuselméletek, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004.
- Kastoryano, Riva: French secularism and Islam: France's headscarf affair, in: Tariq Modood, Anna Triandafyllidou and Ricard Zapata-Barrero (eds.): Multiculturalism, Muslims and Citizenship, Routledge, London and New York, 2006, 57-69.
- Kymlicka, Will: Multicultural Odysseys: Navigating the New International Politics of Diversity, Oxford University Press, Oxford, 2007.
- Kymlicka, Will: Justice and security in the accommodation of minority nationalism, in: Stephen May, Tariq Modood, and Judith Squires (eds.): Ethnicity, Nationalism, and Minority Rights, Cambridge University Press, Cambridge, 2004, 144-175.
- Kymlicka, Will: Politics in the Vernacular: Nationalism, Multiculturalism and Citizenship, Oxford University Press, Oxford, 2001.
- Kymlicka, Will: Multicultural Citizenship, Clarendon Press, Oxford, 1995.
- Kymlicka, Will (ed.): The Rights of Minority Cultures, Oxford University Press, Oxford, 1995.
- Kymlicka, Will: Liberalism, Community and Culture, Clarendon Press, Oxford, 1989.

Laborde, Cécile: *The Hijab Controversy and Political Philosophy*, Oxford University Press, Oxford, 2008.
 Miller, David: *Citizenship and National Identity*, Polity Press, Cambridge, 2000.
 Miller, David: *On Nationality*, Oxford University Press, Oxford, 1995.
 Parekh, Bhikhu: *A New Politics of Identity. Political Principles for an Interdependent World*, Palgrave – Macmillan, New York, 2008.
 Parekh, Bhikhu: *Rethinking Multiculturalism*. Palgrave – Macmillan, New York, 2006 [2000].
 Roy, Oliver: *Globalized Islam: The Search for a New Ummah*, Columbia University Press, New York, 2004.
 Szalayné Sándor Erzsébet: *A kisebbségvédelem nemzetközi jogi intézményrendszere a 20. században*, Gondolat Kiadói Kör – MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2003.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Aspecte metodologice ale cercetării naționalismului	Interpretare de text	
Geneza ideii de națiune în secolul al 18-lea	Interpretare de text	
Nașterea modelului de stat național în timpul revoluției franceze	Interpretare de text	
Problema naționalităților în tradiția intelectuală a liberalismului maghiar: viziunea lui Eötvös József	Interpretare de text	
Legea din 1868 privind naționalitățile	Interpretare de text	
Problema minorităților naționale în opera lui Balogh Artúr	Interpretare de text	
Problema multiculturalismului în filosofia contemporană anglo-saxonă: politici ale identității, drepturi pozitive, discriminare pozitivă	Interpretare de text	
Problema minorităților naționale în filosofia contemporană anglo-saxonă	Interpretare de text	
Problema comunităților imigrante în filosofia contemporană anglo-saxonă	Interpretare de text	
Abordarea problemei minorităților naționale în UE: diferite strategii	Interpretare de text	
Eșecul strategiei bazate pe ideea autonomiei teritoriale	Interpretare de text	
Norme și standarde minimale referitoare la minoritățile naționale în UE	Interpretare de text	

Bibliografie

Charles Taylor: *Nacionalizmus és modernitás*, Magyar Kisebbség, 2002/3, 174-202.
 Alain Dieckhoff: *Egy megrögzöttség túlhaladása – a kulturális és politikai nacionalizmus fogalmának újraértelmezése*, Regio, 2002/4, 7-22.
 Lord Acton: *A nacionalizmus*, in: Ludassy Mária (szerk.): *Az angolszász liberalizmus klasszikusai*, I. kötet, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1992, 120-152.
 Bibó István: *A kelet-európai kisállamok nyomorúsága*, in: *Uő.: Válogatott tanulmányok II*, Magvető Kiadó, Budapest, 1986, 185-266.
 Eötvös József: *A nemzetiségi kérdés*, in: *Uő.: Reform és hazafiság*, III. kötet, Magyar Helikon, Budapest, 1978, 339-465.
 Balogh Artúr: *Kisebbségi jogok és azok védelme Romániában*, in: *Uő.: Jogállam és kisebbség*, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1997, 221-225.
 Charles Taylor: *Az elismerés politikája*, in: Feischmidt Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*, Osiris Kiadó – Láthatatlan Kollégium, Budapest, 1997, 124-152.
 Vernon van Dyke: *Az egyén, az állam és az etnikai közösségek a politikai elméletben*, in: *Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged*, 2005/26, 9-32.
 Will Kymlicka – Christine Straehle: *Kozmopolitanizmus, nemzetállamok, kisebbségi nacionalizmus*, in: *Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged*, 2001/17, 27-56.
 Bhikhu Parekh: *Az interkulturális értékelés logikája*, *Kellék*, 2008/35, 31-62.
 Bhikhu Parekh: *European liberalism and the 'Muslim Question'*, in: *Uő.: A New Politics of Identity*. Palgrave (Macmillan), 2008, 99-129.
 Talal Asad: *Muslims and European Identity. Can Europe Represent Islam?* in: Anthony Pagden (ed.): *The Idea of Europe. From Antiquity to European Union*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002, 209-227.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Aceste cunoștințe pot fi direct aplicate în dezbaterile asupra statutului minorităților naționale, în legislație etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Asimilarea adecvată a cunoștințelor predate și utilizarea corectă a acestora	Verificarea se face pe tot parcursul semestrului prin participarea la dezbateri, dar și în cadrul examenului final	20%
	Asimilarea și folosirea adecvată a conceptelor proprii teoriei minorităților	Examen oral la sfârșitul semestrului	50%
10.5 Seminar	Participarea activă la interpretarea textelor	Prezentare de text	20%
	Participare activă la dezbateri	Verificarea se face pe tot parcursul semestrului	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Prezență la cursuri și seminarii în proporție de 70% • Prezentarea a cel puțin unui referat pe parcursul semestrului • Participarea activă la dezbateri 			

Data completării

02 martie 2020

Semnătura titularului de curs

Demeter Attila

Demeter Attila

Semnătura titularului de seminar

Demeter Attila

Demeter Attila

Data avizării la nivel de departament

23 martie 2020

Director de departament

Demeter Attila

Demeter Attila